

GŁOS TOMASZOWSKI

ORGAN WK i ŁK POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ROK II (V)

SOBOTA 23 KWIETNIA 1949 ROKU.

Nr 110 (1484)

Hasła KC PZPR na dzień 1 Maja

- Niech żyje 1-Maja — Dzień Międzynarodowej Solidarności Mas Pracujących.
- Niech żyje potężny światowy front pokoju i postępu ze Związkiem Radzieckim na czele!
- Prez. z anglosaskimi podżegaczami wojennymi — po plecach Niemiec imperializmu!
- Niech żyje Związek Radziecki ostoja pokoju i wolności narodów!
- Niech żyje i krzepnie sojusz Polski z ZSRR i krajami demokracji ludowej!
- Niech żyje WKP(b) czołowy oddział międzynarodowego proletariatu!
- Niech żyje wódz światowego obrotu pokoju i postępu ludzkości — Towarzysz Stalin!
- Prez. z paktem atlantyckim, spiskiem podżegaczy wojennych przeciw pokojowi światu i wolności narodów!
- Nasza odpowiedź na pakt atlantycki: produkcja ponad plan, sojusz z ZSRR!
- Niech żyje współpraca gospodarcza i pomoc wzajemna ZSRR i krajów demokracji ludowej!
- Niech żyją ma y ludowe Włoch i Francji, walczące o pokój i suwerenność narodową!
- Niech żyją — Czechosłowacja, Węgry, Rumunia, Bułgaria, Albania — bratnie kraje demokracji ludowej — budujące fundamenty socjalizmu!
- Chwała zwycięskiej Chińskiej Armii Ludowej!
- Chwała bohaterskiej Greckiej Armii Demokratycznej!
- Niech żyje bohaterska walka ludu hiszpańskiego przeciw faszystowskiej dyktaturze Franco!
- Niech żyją narody Wietnamu, Indonezji, Korei — walczące z imperializmem o wyzwolenie narodowe i społeczne!
- Prez. z Blumem, Bevinem, Saragatem, Schumacherem — zdrajcami proletariatu, agentami imperializmu!
- Haniebna klęska czeka plany podżegaczy wojennych!
- Prez. z dyktaturą nacjonalistycznych titowskich renegatów w Jugosławii!
- Bojownicy o pokój wszystkich krajów łączcie się!
- Niech żyje 1 Maja święto klasy robotniczej — święto Polski Ludowej!
- Niech żyje władza ludowa — rękojmy naszej niepodległości, wolności i zwycięstwa socjalizmu!
- Niech żyje i krzepnie sojusz robotniczo-chłopski, granitowy fundament Polski Ludowej!
- Niech żyje Odrodzone Wojsko Polskie — straż pokoju, niepodległości i zdobyczy demokracji ludowej!
- Nie pozwolimy nadużywać wiary i kościoła do walki z Polską Ludową. Oświadczenie rządu — podstawą uregulowania stosunków między Kościołem i Państwem!
- Badźmy czujni wobec wroga klasowego! Zdusimy wszelką próbę dywersji i szkodnictwa!
- Wszyscy do współzawodnictwa pracy o przedterminowe wykonanie Planu Trzyletniego!
- Wyplenimy marnotrawstwo czasu, maszyn i surowców!
- Produkujemy więcej, taniej, lepiej i oszczędniej!
- Rozwijamy wynalazczość i ruch racjonalizatorów robotniczych!
- Niech żyją przodownicy pracy, bohaterowie budownictwa socjalistycznego!
- Cześć ofiarnej pracy polskich inżynierów, techników!

- Więcej robotników i robotnic na kierownicze stanowiska w gospodarce, w samorządzie, w administracji!
- Robotnicy — twórcie brygady łączności fabryk ze wsią!
- Związki Zawodowe — organizacją obrony interesów robotniczych — szkołą walki o socjalizm!
- Przez krytykę i samokrytykę zwalczamy biurokracyzm i usuwamy błędy!
- Rozwijajmy handel państwowy i spółdzielczy — zwalczajmy spekulantów i paskarzy!
- Niech żyje Związek Samopomocy Chłopskiej — szkoła pracy społecznej chłopów — obrońca wsi przed wyzyskiwaczami!
- Rozwijajmy ośrodki maszynowe na wsi — ogniska postępu i pomocy małorolnym i średniorolnym chłopom!
- Więcej zboża z hektara, więcej bydła, nierogacizny i drobiu w każdym gospodarstwie.
- Niech żyje walka biednych i średniorolnych chłopów o zniesienie wyzysku na wsi, o postęp, o oświatę i dobrobyt!
- Rozwijajmy spółdzielczość wiejską w służbie biednych i średniorolnych chłopów!
- Uczynimy z Państwowych Gospodarstw Rolnych ośrodki wzorowej gospodarki i postępu w rolnictwie.
- Spółdzielczość produkcyjna — drogą do trwałego dobrobytu i kultury na wsi polskiej!
- Więcej kobiet na kierownicze stanowiska!
- Niech żyją matki polskie, wychowujące młode pokolenie przyszłych budowniczych socjalizmu!
- Niech żyje młodzież polska, niech żyje ZMP — młoda gwardia budowniczych Polski Socjalistycznej!
- Więcej synów robotników i chłopów na wyższe uczelnie!
- Wszyscy do walki z analfabetyzmem!
- Niech żyje inteligencja polska w służbie ludu, postępu i socjalizmu!
- Nauka i sztuka dla mas!
- Niech żyje demokratyczna szkoła! Wychowujemy młodzież na patriotów i budowniczych socjalizmu!
- Niech żyje Polska Zjednoczona Partia Robotnicza!
- Niech żyje Wolna i Niepodległa Polska Ludowa!
- Niech żyje socjalizm!
- Pod sztandarem Marksa, Engelsa, Lenina i Stalina do Polski Socjalistycznej!

Lud chiński łamie plany podżegaczy wojennych

Zwycięski marsz na Nankin i Szanghaj

300 tysięczna armia ludowa sforsowała rzekę Yang-Tse-Kiang. Powstanie na tyłach wojsk Kuomintangu

PARYŻ (PAP) — Jak podaje z Nankinu agencja France Presse, rozgłoszących Chin doniosła o przekroczeniu przez armie ludową o sile 300 tysięcy ludzi, rzeki Yang-Tse pomiędzy Nankinem i Wu-Hu. Chińskie wojska ludowe przełamały w wielu miejscach opór armii kuomintangowskiej i kontynuują swój marsz naprzód.

Wojska ludowe uroczyście

w 3 punktach na południowym brzegu Yang-Tse-Kiang, ustanawiając przyczółki mostowe w Chin-Kiang (100 km. na wschód od Nankinu), Tiang-Czen (130 km. na południowy zachód) i w Siang-Czou (360 km. na południowy zachód). Ataki wojsk nacjonalistycznych na te przyczółki zostały odparte z wielkimi stratami dla nieprzyjaciela.

Wojska ludowe zdobyły też wy

spę Yang-Czung, położoną na rzece Yang-Tse — 90 km. na wschód od Nankinu.

Wszystkie agendy rządowe i ministerstwa kuomintangu opuściły już Nankin, udając się do Szanghaju lub Kantonu. Ambasady amerykańska i brytyjska zawiadomiły swych obywateli, że powinni opuścić Nankin.

Pomieważ działania wojenne zbliżają się także do Szanghaju, ogłoszono w mieście godzinę policyjną od 11 wieczorem do 5 rano. Wszelka żegluga na rzece Yang-Tse pomiędzy Nankinem a Szanghajem została zabroniona.

Agencja France Presse stwierdza, że na terenach, na które wkraczają wojska ludowe, przyłączają się do nich wszędzie oddziały partyzanckie. Oddziały te działają zresztą także na obszarach położonych bardziej na południe. Partyzanci mieli opanować miasto Yang-Kong, położone w rejonie Kantonu. Jak wiadomo, władze Chin lu-

dowych ogłosiły do wszystkich partyzantów apel, wzywając ich do rozpoczęcia działań wojennych na szeroką skalę.

„Tymczasowy prezydent” Chin kuomintangowskich Li-Tsun-Jen udał się samolotem do siedziby Czang-Kai-Szeka — Hang-Czou, by odbyć z nim radę. Panuje powszechne przekonanie, że mimo pozornego „wycofania się” Czang-Kai-Szeka z życia politycznego — jego wskazówki przyczyniły się przede wszystkim do odrzucenia przez rząd kuomintangu propozycji pokojowych, wysuniętych przez władze Chin ludowych.

NOWY JORK (PAP) — Korespondenci dzienników amerykańskich donoszą z Nankinu i Szanghaju, że ludność tych miast, w przeciwieństwie do panujących nastrojów, panujących wśród urzędników kuomintangu — oczekuje wkroczenia wojsk ludowych z zupełnym spokojem.

Kryzys w przemyśle belgijskim

Amerkańska tandeta rujnuje robotników belgijskich

BRUKSELA (PAP) — Ogłoszono tu sprawozdanie federacji przemysłu włókienniczego Belgii, z którego wynika, że produkcja w tej dziedzinie przemysłu ustawicznie spada. Tak np. produkcja przędzy w 1948 r. wyniosła zaledwie 64 proc. w stosunku do 1947 r., produkcja materiałów lnianych —

50 proc. i produkcja materiałów wełnianych — 71 proc.

Federacja stwierdza, że kryzys w belgijskim przemyśle włókienniczym został wywołany masowym importem towarów włókienniczych z innych krajów, przede wszystkim zaś ze Stanów Zjednoczonych i Wielkiej Brytanii.

Oświadczenie Trumana: My członkowie paktu atlantyckiego mamy tylko jeden cel — a tym celem jest pokój.

Nominacje na stanowiskach rządowych

WARSZAWA (PAP) Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek prezesa Rady Ministrów, mianował tow. Hilarego Minca — wiceprezesem Rady Ministrów, przewodniczącym Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów i przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego, tow. dr. Stefana Jędrzychowskiego i tow. Eugeniusza Szyra — zastępcami przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego.

Prezydent RP na wniosek Prezesa Rady Ministrów, mianował tow. Ryszarda Niezporoka — ministrem górnictwa i energetyki tow. Józefa Salcewicza — podsekretarzem stanu w Ministerstwie Górnictwa i Energetyki, ob. inż. Kiejstuta Zemałtisa i ob. inż. Romana Fidelskiego — podsekretarzami stanu w Ministerstwie przemysłu ciężkiego, powierając równocześnie inż. Kiejstutowi Zemałtisowi kierownictwo Ministerstwa Przemysłu Ciężkiego do czasu mianowania ministra.

Delegacja polska w Paryżu

Przybyła do Paryża na Kongres Pokoju — delegacja polska spotkała się z entuzjastycznym przyjęciem. Szczególnie obiegano górnika Józefa Kociubę i rolniczkę Czesławę Kunikowską, których stroje wzbudziły podziw Francuzów.

Młodzież walczy o pokój

Przemówienie sekretarza Światowej Federacji Młodzieży Demokratycznej — Kitty Hookham — na Kongresie Pokoju w Paryżu

PARYŻ (PAP) Na plenarnym posiedzeniu Światowego Kongresu Obrońców Pokoju w dniu 22 bm. wygłosiła przemówienie pani Kitty Hookham (Anglia) — sekretarz Światowej Federacji Młodzieży Demokratycznej. Mówczyni pozdrowiła Kongres w imieniu 50 milionów młodych chłopców i dziewcząt, zrzeszonych w Federacji i przypomina przy sięg, złożoną przez delegatów tejże Federacji na Kongresie Londyńskim w 1945 r., że „młodzież wszystkich ras i narodowości wytypi resztki faszystów i zagrozi drogę nowej wojnie”.

Pani Hookham stwierdza, że zawiadzone zostały nadzieje narodów, oczekujących pokoju i wolności, ponieważ amerykańscy dążą do rozpętania nowej wojny. Mów

czyni maluje sytuację młodzieży krajów uciskanych przez faszizm i cierpienia młodzieży krajów kolonialnych. Młodzieżowe komisje śledcze wystąpiły w 1948 r. do krajów Ameryki Południowej i do Afryki, stwierdziły nieładzi wyzysk i ucisk młodzieży, walczącej o wyzwolenie z pod jarzma kolonialnego.

W dalszym ciągu przemówienia pani Hookham mówi o odradzeniu się militarystyce w Zachodnich Niemczech, nieustannym wzroście budżetów wojennych Stanów Zjednoczonych i krajów zachodnio-europejskich. Podczas gdy w Związku Radzieckim i krajach demokracji ludowej młodzież korzysta z wszelkich praw, przed młodzieżą otwierają się nieograniczone perspektywy — w krajach kapi-

talistycznych wzmagają się terror, stosuje się represje wobec młodzieży pragnącej demokracji, prawa do pracy i wolności.

Mówiąc o Kongresie Światowej Federacji Młodzieży Demokratycznej odbytym w Warszawie w sierpniu 1948 r., pani Hookham oświadcza, iż młodzież wyraziła wówczas niezmienną wolę walki w obronie pokoju, demokracji i wolności. Na całym świecie rozwija się kampania pokojowa, w której aktywny udział bierze młodzież. W Danii młodzież manifestowała przed parlamentem w momencie, gdy minister spraw zagranicznych Rasmussen wypowiadał się za

paktem atlantyckim. Przeciwno temu paktowi demonstrowała młodzież we Francji, Włoszech, Norwegii i Szwecji. Obecnie przywódca młodzieży kanadyjskiej Norman Noronberg odpowiada przed sądem za udział w manifestacji pokojowej.

„Musimy walczyć ramie przy ramieniu z robotnikami zrzeszonymi w związkach zawodowych, z ruchem kobiecym. Będziemy współdziałać i współpracować z młodzieżą krajów demokracji ludowej budującą nowe, wolne demokratyczne życie. Wierzymy w nasze zwycięstwo, wspólnym wysiłkiem ocalimy pokój i demokrację — zakończyła delegatka Światowej Federacji Młodzieży Demokratycznej — Kitty Hookham.

Niech rozwija się i umacnia nasza przyjaźń ze Związkiem Radzieckim

Przemówienie ministra Spraw Zagranicznych tow. Z. Modzelewskiego, ogłoszone na akademii w IV-tą rocznicę sojuszu Polski z ZSRR

Na uroczystej akademii, zorganizowanej w IV-tą rocznicę Sojuszu Polski - Radzieckiego tow. min. Z. Modzelewski wygłosił przemówienie, w którym powiedział m. inn.

Rok temu w tej samej sali miałem okazję omówić szczegółowo treść układu o przyjaźni i współpracy między Polską a Związkiem Socjalistycznym Republiki Radzieckiej, ale w miarę, jak zwiększa się okres działania tego układu, cztery lata temu podpisanego w Moskwie, rośnie jego znaczenie w życiu naszych zaprzyjaźnionych narodów, a każda jego linia nabiera coraz bogatszej, coraz pełniejszej treści. Oczywiście nie sam czas decyduje o bujnym rozwoju przyjaźni i współpracy polsko-radzieckiej. Decydują o tym przede wszystkim te ogólne warunki, w których żyją nasze narody; o wartości układu decydują również wydarzenia o charakterze międzynarodowym.

Jakież to były te ogólne warunki i wydarzenia?

U nas w kraju zamykamy etap odbudowy, etap wydzwignięcia kraju z ruin i zniszczeń wojny, i hitlerowskiej okupacji. Wkraczamy w etap rozbudowy naszej gospodarki i mimo, że jeszcze nie zakończyliśmy naszego 3-letniego planu, przekraczamy poziom przedwojenny. Tej naszej konsolidacji gospodarczej towarzyszy nie mniej wyraźna konsolidacja polityczna, łatwo dostrzegalna w osiągnięciach na każdym polu naszego życia społecznego. Nie wiele czasu upłynęło od daty politycznego zjednoczenia ruchu robotniczego, a przecież główne procesy scalania tego ruchu w jedną zwartą partię robotniczą, o wielkim poczuciu odpowiedzialności za losy narodu, ma my właściwie już poza sobą. Konsoliduje się więc polska walec o podźwignięcie gospodarcze podstawowej masy chłopskiej, przystępując do przebudowy od podstaw ustroju rolnego.

Rzecz jasna, że tak wysokie rezultaty uzyskane już w czwartym roku po zakończeniu działań wojennych, są rezultatem ogromnych wysiłków całego społeczeństwa, a przede wszystkim klasy robotniczej, ale powiedzmy sobie szczerze, że byłyby one nieosiągalne, gdybyśmy nie mieli obok siebie potężnego sojusznika w postaci Związku Radzieckiego, skąd przychodził ożywczy impuls twórczego wysiłku i ufności w lepsze jutro. Korzystając z ogromu doświadczeń i wielkiego dorobku naszego sojusznika, potrafiliśmy uniknąć wielu błędów, a jak wiadomo za błędy te musielibyśmy drogą zapłacić. Z drugiej zaś strony trzeba stwierdzić, że ta pomoc i to poparcie mogły się stać tak efektywne, dlatego, że Związek Radziecki nieustannie rośnie na siłach i znaczeniu jako potęga gospodarcza i polityczna, która opiera swój rozwój jako też swoje stosunki z zaprzyjaźnionymi krajami, a więc z Polską, na nowych, na całym świecie nowych zasadach, zgo-

ła niezmiennych światu kapitalistycznym.

W świetle waszyngtońskich dyrektyw i zamiarów, za których realizację mogą gorzko zapłacić narody Europy Zachodniej siłą dolara spychane przez swoich możniówców do roli pariasów, zamiarów, które w istocie sprządzają się do wybudowania nowych landknechtów agresji imperialistycznej, układ polsko-radziecki dla narodu polskiego w szczególności, ale i dla dobra ogólnego pokoju na biera wprost nieocenionej wartości. Jest on dla wszystkich prostych ludzi, zwolenników pokoju, w tym i pokojowych Niemców, mocną ostoną.

Weźmy inny przykład. W organizacjach funkcjonujących w ramach Narodów Zjednoczonych, dużo się mówi i dyskutuje na temat konieczności współpracy i wymiany gospodarczej między tzw. Wschodem i tzw. Zachodem. Jednocześnie jednak wzmaga się wysiłki amerykańskiej oligarchii, aby zasada dyskryminacji gospodarczej ze względów politycznych rozpowszechnić przez państwa marshallowskie na ogromną dziedzinę wymiany z państwami demokracji ludowej i Związkiem Radzieckim.

Nasz układ o przyjaźni ze Związkiem Radzieckim i wszystkie umowy o współpracy, które są jego naturalnym

wynikiem, stanowi poprostu o-rzeźwiający wzór, który daje prostym ludziom podstawy do optymizmu, że w przeciwieństwie do stosunków kapitalistycznych, są na tym świecie całkiem inne możliwości współżycia, współżycia w którym człowiek człowiekowi, państwo państwu nie musi być wrogiem, może być i jest szczerym przyjacielem.

Nowy typ stosunków między państwami, w którym nawzajem idea prawdziwej suwerenności narodowej przepłata się z wielką ideą proletariackiego międzynarodowizmu, opartej na wspólnych dążeniach do lepszego jutra, do powszechnego pokoju i wzajemnego poszanowania narodów i ich narodowych właściwości, — oto czego wyrazem jest nasza przyjaźń ze Związkiem Radzieckim, przepięknie sformalizowana formalnym aktem w postaci układu, a wcielana w życie wspólnie przelaną krwią na polach bitew z hitleryzmem, dziś zaś w szlachetnej wymagającej wytrwałości walce o utrwalenie pokoju. (oklaski).

WSPÓLNA WALKA O POKÓJ

W walce tej, dzięki układowi ze Związkiem Radzieckim, który zdecydowanie krocy na czele, Polska zajmuje poczesne miejsce. Ze Wrocławia stał się początkiem ruchu pokojowego, obejmującego dziś, jak

to wykazuje Kongres Paryski i Praski setki milionów ludzi — o tym wszyscy wiedzą. Ze nie brak głosu polskiego wśzędzie tam, gdzie chodzi o pokojowe poczynanie, o tym również wszyscy wiedzą. W jednym szeregu ze Związkiem Radzieckim występowałyśmy w sprawie zakazu używania broni masowego zniszczenia, poparliśmy słuszne żądania rozbrojenia, wspólnym językiem mówimy, gdy chodzi o pokój w Indonezji, Wietnamie, czy w Grecji.

Czynimy to z całym poczuciem i odpowiedzialnością i wielkością zagadnienia. Nie jesteśmy biernymi pacyfistami. Wiemy, komu należy na rozpętaniu trzeciej wojny światowej, a komu należy na utrzymaniu pokoju. Zdajemy sobie sprawę, że dla pewnych kół wojna jest doskonałym businesssem, ale dla szerokiej masy jest okropnym nieszczęściem. Rozumiemy właściwie cele, po żał się Boże pacyfistów z Watykanu, którzy dla podżegaczy wojennych mają słowa błogosławieństwa na ustach. Wiemy, że walka o utrwalenie pokoju musi być walką z podżegaczami wojennymi, musi opierać się na milionach prostych ludzi, ale nie odrzuca ona żadnego sprzymierzeńca, który szczerze pragnie przyczynić się do zwycięstwa pokoju. Wiemy, a z nami wiedzą już mi-

liony, że nie o utrwalenie pokoju chodzi autorom paktu północno-atlantycznego, lecz chodzi im o panowanie nad światem, nawet kosztem wojny.

Ale wiemy jednocześnie, że czas pracuje na naszą korzyść. Że każdy dłuższy okres, wygrany dla pokoju, jest wzmocnieniem pokojowego obozu, a osłabieniem bloku wojennego. Nie dlatego, że wydarliśmy podżegaczom wojennym możliwość zbrojenia się, podżegacze wojenni podwyższają z roku na rok budżety wojenne, rozpracowują w sztabach nowe plany podboju, ale dlatego, że każdy rok pokoju odsłania coraz bardziej ich słabe strony, ich wewnętrzne przeciwieństwa, rozsadzając ich od wewnątrz. Sklecony miliard dolarów front paktu atlantyckiego przy zachowaniu pokoju już nie długo obnaży wielkie sprzeczności zmontowanego bloku, które są, które rosną, które właśnie zdecydują, że system rodzący pakt, jak atlantycki, musi ujawnić naturalny wynik ostateczny — swoje starze schorzenie, swój starczy wiek.

W planach bankierów Wall Streetu — właśnie wojna ma być zbawieniem dla ich systemu, obalonego w wielu krajach Europy, walącego się na ogromnych połaciach kontynentu azjatyckiego, podmywane-

go przez fale stale rosnącej świadomości prostych ludzi, niezależnie od koloru ich skóry. Dla nas, zagadnienie utrwalenia pokoju jest związane ze sprawą postępu, ze sprawą lepszego świata. I dlatego nie dziwnego, że myśl o utrwaleniu pokoju doprowadza co się bszę mógł reakcyjnego świata do szaleństwa, do szaleńczych pomysłów, gotowych dla ratowania swych pozycji wtrącić w odmet całą ludzkość. Tak, tym panom pokój nie służy, nie wychodzi im na zdrowie.

JESZCZE BARDZIEJ ZACIEŚNIMY SOJUSZ

Ażeby zdać sobie sprawę jak w tym wypadku ważna jest rola naszej szczerzej, szeroko pojętej przyjaźni ze Związkiem Radzieckim, wystarczy wspomnieć o latach przygotowywania drugiej wojny światowej, kiedy bezpośrednia zależność rządów pomajowych od interesów imperializmu, uczyniła z naszego kraju wygodne narzędzie w rozgrywkach kapitalistycznych, nie mających nic wspólnego ani ze sprawą narodową, ani z obroną niepodległości, ani też ze sprawą pokoju.

Toteż z dumą mogę oświadczyć, że inna, że zasadniczo inna jest dziś rola Polski, że zdecydowanie stoimy w obozie pokoju, któremu przewodzi Związek Radziecki, że sprawę pokoju wiążemy ze sprawą naszego niepodległego bytu, narodowego rozwoju i że dlatego w miarę naszych sił i możliwości, będziemy i nadal podejmowali większe wysiłki dla utrwalenia pokojowych warunków. Jesteśmy pewni, że na tej drodze możemy zawsze liczyć na poparcie naszego wielkiego sojusznika — z którym przyjaźń jest najlepszym gwarantem naszej suwerenności. (oklaski). Będziemy też przyjaźni wzmocniać. Zacieśnimy jeszcze bardziej na sze kontakty kulturalne ze Związkiem Radzieckim, tak, aby całe nasze społeczeństwo przekonało się o niewyczerpanych możliwościach rozwoju kultury, tworzonej na podstawach socjalistycznych. Postaramy się jeszcze lepiej poznać naszych przyjaciół radzieckich. Ostatnie wycieczki naszych delegacji chłopskich do bratniej Ukrainy Radzieckiej, przyjazd delegacji kolechożników radzieckich do nas, odbiły się szerokim echem wśród naszego całego społeczeństwa. Nie były one ostatnie. Bo wzmocnienie przyjaźni ze Związkiem Radzieckim, tak jak to słusznie zrozumie robotnicy naszych fabryk, jest również walką o utrwalenie pokoju.

Walka ta trwa. Niedawno witaliśmy kongres w obronie pokoju na ziemiach polskich. W tym roku czwarta rocznica układu polsko-radzieckiego zbiega się z obradami takichże kongresów w Paryżu i Pradze. Powitajmy te kongresy i życzy my im powodzenia, gdyż są one dodatkowymi ogniwami w łańcuchu tych samych poczyną pokojowych, których wyrazem jest i nasz układ. (oklaski).

Wielczna przyjaźń i braterstwo polsko-radzieckie niech się ciągle wzmocnia i rozwija! (oklaski).

Przemówienie ambasadora W. Lebediewa

Drodzy Przyjaciele!

Cieszę się, że mogę przywitać i pozdrowić Was — a wraz z Wami naród polski — z okazji czwartej rocznicy Polsko-Radzieckiego Układu o Przyjaźni, Wzajemnej Pomocy i Współpracy Powojennej.

Podpisując układ w dniu 21 kwietnia 1945 r. nasz Wielki Stalin powiedział, iż znaczenie tego układu polega przede wszystkim na tym, że oznacza on zasadniczy zwrot w stosunkach między Związkiem Radzieckim i Polską w kierunku sojuszu i przyjaźni. Zwrot ten nastąpił w toku walki wyzwolęcej przeciw hitlerowskiemu Niemcom.

GWARANCJA NIEPODLEGŁOŚCI, POTĘGI I ROZKWIĘTU DEMOKRATYCZNEJ POLSKI

Układ radziecko-polski z dnia 21 kwietnia 1945 r. położył kres dawnym nieprzyjaznym stosunkom między naszymi krajami i stworzył realną podstawę dla ich sojuszu i przyjaźni. Raz na zawsze położono kres dawnym stosunkom, które osłabiały oba nasze kraje w interesach niemieckiego i nie tylko niemieckiego imperializmu. Świa domość tego jest oczywiście radosna dla narodów radzieckich i dla narodu polskiego. Nie można jednak powiedzieć, aby fakt ten był przyjemny dla tych, którzy liczą na wskrzeszenie nie starych nieprzyjaznych stosunków między naszymi krajami.

Podpisując układ Towarzysz Stalin oświadczył, że „jest on gwarancją niepodległości nowej,

demokratycznej Polski — gwarancją jej potęgi i rozkwitu“. Dawna Polska po pierwszej wojnie światowej nie była w stanie wydobyc się z kryzysu w ciągu 20 lat swego istnienia. O tym najlepiej wiedzą polscy robotnicy i chłopcy, na których barki spadały wszystkie ciężary wynikające z krytycznej sytuacji kraju.

Nowa demokratyczna Polska w czwartym roku swego powojennego rozwoju przekroczyła przedwojenny poziom produkcji przemysłowej dawnej Polski i obecnie przystępuje do wykonania tego samego zadania w dziedzinie gospodarki rolnej. W czwartym roku swego powojennego rozwoju naród polski mógł już postawić przed sobą zadanie przystąpienia do budowy fundamentu socjalizmu w swojej ojczyźnie. Takich politycznych i gospodarczych osiągnięć może pozazdrościć każdy kraj Europy Zachodniej. Tak może kroczyć naprzód tylko naród pełen wiary w swoje siły, naród, który z ufnością patrzy w swoją przyszłość. W naszych czasach ten jest silny, kto posiada własny wielki przemysł, kto jest silny w dziedzinie swej gospodarki rolnej.

W naszych czasach tam jest siła, gdzie naród jest moralnie zwarty wokół wielkiej idei służenia swojej ojczyźnie, wokół swego rządu ludowego. W naszych czasach cieszy się pomyślnością lub na pewno zabezpiecza sobie pomyślność ten, kto jest niezależny, kto nie sprzedaje swego pierworodzstwa za mi-

soczewicy planu Marshalla, lecz troszczy się o to, aby w pełni i wszechstronnie rozwijał talenty i zdolności swego narodu i jego nieograniczone siły i możliwości.

Związek Radziecki i Polska są tego przykładem.

NARÓD RADZIECKI JEST PEWNY SWOJEJ PRZYSZŁOŚCI I W TYM PRZEJAWIA SIĘ JEGO POTĘGA

W Związku Radzieckim spokojnie, z przekonaniem i z powodzeniem realizuje się plan 5-letni. Wiedzie dobrze, że kraj radziecki przeprowadza obecnie nowe olbrzymie prace. Z inicjatywy Towarzysza Stalina naród nasz postawił sobie za zadanie stworzenie wielkich pasów leśnych dla zabezpieczenia racjonalnej uprawy roli. Planuje się wykonanie tego w ciągu 15 lat. Prace zostały już rozpoczęte. Nieskończoność przestrzeni południowo-wschodniej Rosji i Ukrainy zostaną pokryte ochronnymi pasami leśnymi. Spowoduje to wyjątkowy wzrost urodzajności naszych pól i połączymy za sobą całkowity przewrót w gospodarce rolnej tych rejonów.

Wiedzie, że w chwili obecnej Moskwa, równoległe z innymi rodzajami budownictwa, przystąpiła do wzniesienia szeregu wielopiętrowych gmachów, w szczególności 26-piętrowego gmachu Uniwersytetu Moskiewskiego na Leninowskich Górach.

Naród radziecki jest pewny swojej przyszłości i w tym jawia się m. in. jego siła i potęga. Jest spokojny i nie da się zastraszyć. Buduje uniwersyte-

ty, domy kultury, biblioteki, szpitale, szkoły, wznosi nowe fabryki i przedsiębiorstwa. Zakładają nowe sady, instytuty naukowe, wciaga w dziedzinę nauki i życia kulturalnego nowe tysiące i dziesiątki tysięcy ludzi. Taka była jego działalność wczoraj, tak jest i dziś i taka będzie jutro. Działalność ta oparta jest na przekonaniu o pewności dnia jutrzejszego.

BUDUJĄCIE SOCJALISTYCZNĄ OJCZYZNĘ

Tak samo postępują i nasi bracia — narody krajów nowej demokracji. Naród polski — mimo grób imperialistów i podżegaczy wojennych — z wyjątkową energią poświęca swoje siły dla zapewnienia ojczyźnie go spodarczego i kulturalnego rozkwitu, dla przekształcenia jej z kraju rolnictwa w wielkie mocarstwo przemysłowe. I szczerze postępują.

Wrogowie pragnęliby widzieć Polskę słabą i pokorną. Nic z tego.

Wrogowie chcieliby widzieć Polskę zastraszoną i nieśmiałą. Nic z tego nie będzie!

Niech straszą!

A Wy, Drodzy Przyjaciele, budujcie swoją nową socjalistyczną ojczyznę, walczcie o szczęście swego narodu, o jego wielką przyszłość i nie pozwólcie obrażać go różnego rodzaju wujaskom z oceanu.

I zwyciężycie!

Gwarancją tego jest przyjaźń i wzajemna pomoc między naszymi krajami.

Gwarancją tego jest, że w walce tej naszym światłem przewodnim jest Wielki Stalin.

W. Ażaiew

121

Daleko od Moskwy

— On widzi mój stosunek! Psycholog! — z rozdrażnieniem krzyknął Beridze i gniewnie spojrzął na Kowszowa.

— Nie jestem psychologiem, ale widzę. I jako prawdziwy przyjaciel twój i jej mówię ci: jesteś w stanie już w zarodku zniszczyć to wszystko dobre, co może być między wami.

— Morali! pozostaw dla siebie! — zawołał Beridze i szybko pognął naprzód.

Aleksy także przyspieszył kroku. W lesie szumiał silny wicher. Pod jego naporem zakrzypiały drzewa, zadźwięczał obsypany lodem krzak, zakołował w powietrzu śnieg i igły.

Beridze przystanął czekając na Aleksego.

— Dziwaku, czy nie widzisz, że ją kocham? Bez przerw tkwi u mnie tu — uderzył siebie rękawicą w pierś i po czapce. — Pokochałem ją od pierwszej chwili, jak tylko ją zobaczyłem, czy pamiętasz? Jechała na nartach wzdłuż Adunu. Czy wierzysz w miłość, która spada na człowieka, jak uderzenie pioruna? Na drodze twego ży-

cia znalazł się nowy człowiek i dziś czujesz, że stałeś się inny, że wszystko raduje się w tobie. Wiem, rozumiałem czym jest Tania. Ta dziewczyna podobna jest do świętego dnia...

Kowzow szeroko otwartymi oczami patrzył na Beridze. Jeszcze nigdy nie widział go w takim stanie. Aleksy ze zdziwieniem pomyślał: nigdy nie poznaś człowieka do końca, nawet jeśli znasz go od dawna i jesteś mu bliski.

— Rozumiem cię Aleksy — z żarem powiedział Beridze. — Obawiasz się o Tanię, a mnie życzyś jak najlepiej. Dlatego też wątpisz w szczerść moich uczuć i przypisujesz wszystko mojemu temperamentowi. Lecz my znamy się już trzy lata, jesteśmy przyjaciółmi, więc przypomnij sobie, czy kiedykolwiek mówiłem, że kogoś kocham? Czy ci się kiedy zwierzałem?

— Nie — przyznał się Aleksy.

— To znaczy, że dopiero teraz pokochałem! I zgadzam się na wszystko, tylko żeby i ona mnie pokochała. Mogę czekać, mogę milczeć, mogę znieść życie z dala od niej, jeśli tego zażąda, chociaż jest dla mnie niemożliwe istnieć bez niej! Niemożliwe! Z trudem się zmusiłem do odejścia od niej, a teraz jak mały chłopiec gotów jestem powrócić!

Beridze uważnie spojrzął na Aleksego.

— Zapewne nie raz słyszałeś jak niektórzy dowodzą:

„Ci terazniejsi ludzie nie umieją kochać naprawdę. To nieprawda, my umiemy kochać! Tylko, że nie umieramy z miłości! Przewracamy i poruszamy góry w imię miłości! Czy twoja miłość do Ziny nie jest taka sama? W miłości stajemy się bardziej czysti i lepsi.

Aleksy zdał sobie sprawę, że miłość do Ziny również spada na niego nagle, jak uderzenie. Uwierzył wreszcie, że Beridze pokochał Tanię naprawdę, że inaczej nie potrafi on kochać!

— Jerzy, kochany mój... Życzę ci dużo szczęścia, — powiedział.

Szara mgła zasnęła niebo, zaczął padać gęsty śnieg. Pęd wiatru wznagał się z każdą chwilą. Inżynierowie nie zdążyli ująć nawet pół kilometra, jak rozszalała się śnieżna burza.

Beridze i Aleksy przystanąli zakłopotani.

Dookoła huczało, gwizdało, wyło.

Wicher łamał grube gałęzie i unosił je w powietrze. Ogromne modrzewie kołysały się na wszystkich stronach. Poprzez białą zasłonę trudno było rozpoznać kontury najbliższych drzew. Tajga jęczała i szlochała, jak gdyby żaliła się przed kimś!

Beridze pociągnął Kowszowa pod grube drzewo i krzyknął mu do ucha:

Ł. Ż. N.

Zobowiązaniemi wzmożonej pracy i produkcji witają robotnicy Widzewa Kongres Pokoju

Za słowami niech idą czyny

Tow. Woźniak

czącego się dla utrzymania pokoju, postanawiam umocnić naszą broń pokojową, polepszyć swą pracę.

Dla uczczenia Kongresu w Paryżu i Pradze zobowiązuję

Naszą bronią jest praca

Tow. Piłala

— Dość już wojny, dość sierot, kalek, łez, i krwi. — Chcemy stworzyć naszym dzieciom szczęśliwe dzieciństwo i młodość. Nie pożałujemy rąk i sił, będziemy pracować lepiej i więcej. A im większy będzie rezultat naszych wysiłków, tym śmielej i pewniej będziemy mogli powiedzieć: Zrobiliśmy wszystko dla naszych dzieci, aby nie wiedziały, co to znaczy wojna.

W walce o pokój, my, Polacy, nie jesteśmy osamotnieni. Delegaci, reprezentujący 600 milionów ludzi złączonych wspólnym celem, radzą dziś w Paryżu i Pradze. Tak, jak szykany rządu francuskiego, który działa z ramienia amerykańskich mocodawców, nie przeszkodziły w porozumieniu delegatów i dziś obok Paryża również w Pradze radzą ci, którym dro

się podnieść jakość produkcji najtrudniejszego asortymentu towaru naszej tkalni. — satyny — z 75 na 80 procent prymy. Pragnę, aby moje współtowarzyszki uczyły w ten sam sposób wielką akcję narodów świata w walce o utrzymanie pokoju.

gi jest pokój — tak samo klika kapitalistów nie potrafi odebrać pokoju, nie potrafi narzucić nam wojny.

Naszą najpewniejszą bro-

nią są nasze ręce, nasza praca. I dlatego oświadczam: «Szlachetną walkę narodów o pokój pragnę uczcić wzmożoną pracą. Zobowiązuję się wraz z całą swoją 16-to osobową brygadą podnieść produkcję walków wyciagowych z 800 sztuk miesięcznie (do których zobowiązałem się dla uczczenia Święta 1 Maja) do 834 to znaczy o jeden komplet więcej.

Kazimierz Piłala
brygadzysta instruktor
Widzewskiej Fabryki
Maszyn

Budujemy pokój

Wszyscy ludzie pracy pragną pokoju — mówi Tadeusz Wajdner — technik budowlany. Tylko dzięki światowemu pokojowi masy pracujące osiągną takie warunki bytu, o które walczyły całe pokolenia.

Pracownicy budowlani w codziennym życiu dają praktyczne dowody wysiłków dla pokoju i pokojowej idei. Nie chcemy wojny. Budujemy spokojnie nasze miasta i wsie, wznosimy nowoczesne osiedla robotnicze — i to jest nasza odpowiedź na propagandę wojeną imperialistów i podżegaczy wojennych.

XXII Międzynarodowe Targi Poznańskie zostaną uroczyste otwarte w dniu dzisiejszym

Poznań przeżywa już swe wielkie dni, jakimi co roku jest okres Międzynarodowych Targów Poznańskich. Wszystkie hotele i prywatne kwatery są już zarezerwowane dla gości, zaproszonych na uroczyste otwarcie, które odbędzie się dziś, dnia 23 bm., jak również zajęte przez zagranicznych wystawców oraz liczne wycieczki handlowców z

całego świata. M. in. na uroczyste otwarcie XXII Międzynarodowych Targów Poznańskich przybywa wycieczka korespondentów zagranicznych, akredytowanych w Warszawie, w liczbie 20 osób.

W celu koordynacji wszystkich spraw, związanych z ostateczną organizacją i otwarciem XXII Międzynarodowych Tar-

To i owo W sprawie plakatu

Wyszedłem pewnego razu ze swoją małą córką na higieniczny spacer. Dzieciak lubi się rozglądać po mieście, zatrzymując przed wystawami sklepowymi itp.

— Patrz, tato — powiada — jaka brzydka kózka — i ciągnie mnie za rękę w stronę parkanu, oklejonego niechlujnie obwojeszczeniami i plakatami.

Spoglądam: Faktycznie, leż jkiegoś dziwnego zwierzęcia z afiszu wyziera. Ni to, w rzeczy samej, koza ni to szkał. Na szczęście, na łbie tabliczka orientacyjna jest wymalowana: „Działbars”.

— To, widzisz — mówię do córki — reklama filmu, który niedawno oglądaliśmy. No, wiesz, o tym pięknym i mądrym wilezsurze, Działbarsie...

— Wiem — przerywa dziecko — to był bardzo ładny obraz, tylko dlaczego ten afisz jest taki paskudny?

Trudno mi na to odpowiedzieć. Tymbardziej, że coraz więcej ostatnio bardzo paskudnych afiszów reklamowych „Filmu Polskiego” oglądamy. Aż do kina się nie chce iść, gdy się na taki plakacik, jeden z drugim, popatrzy. Czyżby tak źle było u nas z plastyką, jak to się mówi, plakatową? Ej, chyba nie. Bo inaczej skądbyśmy np. czytali takie oto wiadomości:

„Polska na ogół wypadła na tej wystawie (wiedeńskiej wystawie plakatów, październik, 1948 — przyp. red.) bardzo dobrze. Na bezsporne wyróżnienie zasługują: Karolak Jerzy, Lipiński Eryk, Tomaszewski Henryk, Trepkowski Tadeusz”.

Albo: „W Pradze została otwarta (kwiecień, br. — przyp. red.), ciesząca się wielkim powodzeniem wystawa polskiego afisza. Wystawa trwać będzie do końca br. i obejmuje prace wybitnych polskich grafików, m. innymi Gronowskiego, Lipińskiego, Tomaszewskiego, Trepkowskiego i Zamecznika”.

Tu właśnie leży pies pogrzebany. Dzięki wybitnych polskich grafików wiszą na ścianach zagranicznych muzeów, a na murach naszych miast wiszą kicz produkcji Jana Mucharskiego czy Ewolda Grzyskiego. Dlaczego, pytam, dlaczego? Sprawa przecież wcale nie jest blaha. Plakat stanowi wszak, jeśli się tak można wyrazić, wykładnik plastyki najbardziej popularny i masowy. — i w tym charakterze spełnia ważne zadanie kulturalno-wychowawcze. Stąd wydaje mi się, iż nazwi skami Gronowskiego, Lipińskiego, Karolaka, Tomaszewskiego, Trepkowskiego i Zamecznika należy „gospodarować” nie tylko „na wynos”, lecz przede wszystkim — „na miejscu”.

E. Tam.

SZTRAUCH w roli kapitana Krylowa.

Pobyt artystów radzieckich w robotniczej Łodzi był wielką manifestacją na cześć przyjaźni polsko-radzieckiej, na cześć łączności kulturalnej między oboma krajami. Był jednocześnie pokazem dorobku teatru socjalistycznego, teatru, służącego narodowi i opiewającego naród.

Mogli ten dorobek ocenić ci wszyscy którzy widzieli „Sąd Honoru”, „Tanię” lub „Wiosnę w Moskwie”. Mogli go również ocenić robotnicy PZPB nr 1, PZPB nr 8 oraz robotnicy Zakładów Mechanicznych im. J. Strzelczyka. Dla nich najistotniejsze było społeczne i polityczne oblicze teatru radzieckiego teatru związanego jak najbardziej bezpośrednio z masami. Z drugiej znów strony robotnicy polscy potraktowali występy fabryczne, jako namacalny dowód zacieśniającej się przyjaźni polsko-radzieckiej. W ten sposób podchodzili do sprawy i politycznej i bezpartyjnej robotnicy.

Mikołaj Ochłopkow o zadaniach teatru

Świadczyć o tym też liczne wypowiedzi i serdeczność z jaką podejmowano gości.

Trzeciego dnia pobytu, z inicjatywy dyrektora Moskiewskiego Teatru Dramatycznego, tow. Ochłopkowa, odbyła się w sali teatru „Osa” dyskusja na temat zadań stojących przed teatrem współczesnym. Podstawą do dyskusji była prelekcja wygłoszona przez tow. Ochłopkowa.

Na wstępie tow. Ochłopkow uwypuklił różnicę, jaka istnieje między aktorem radzieckim, a aktorem przedrewolucyjnej Rosji. Podczas, gdy przed Rewolucją Listopadową aktor był czymś, czym można było pogardzić, aktor radziecki jest cenionym obywatelem i pracownikiem państwowym, otrzymującym za dobrą pracę nawet najwyższe odznaczenia państwa.

Rzeźbiarze, malarze, aktorzy

są szanowani przez wszystkich. Naród patrzy na nich, jak na swych nauczycieli, choć — jak mówi tow. Ochłopkow — naród więcej daje artystom, niż ci dają narodowi: artysta radziecki czerpie swoje natchnienie z narodu.

Nie wyobrażam sobie artysty radzieckiego — mówi tow. Ochłopkow — który stawiał by siebie wyżej od narodu. Jeśli taki nawet i znajdzie się, to dajemy mu zimną kąpiel, by czym prędzej przyszedł od rozu mu.

Niemniej artysta radziecki musi odkrywać przed narodem nowe horyzonty, musi go uczyć patrzeć dalej i głębiej, musi być artystą-społecznikiem. To nie jest nasza odyseja. Koryfeusz sceny rosyjskiej — Martynow, Danczenko, Sadowski, Moczalow, Stanisławski — pragnęli stworzyć taki właśnie typ aktora. Nie udało im się to, bo i

nie mogło się udać w owym kresie. Dopiero Rewolucja Listopadowa wyzwoliła te siły, które pozwoliły aktorowi zająć właściwe miejsce, zbliżyć się z ludem.

Pomógł nam w tym wybitny repertuar naszych teatrów. Stary repertuar trzeba było zastąpić nowym — takim, by naród walczył do teatru drzwiami i oknami. By podczas spektaklu ludzie żyli tym, co się na scenie dzieje. Bywa bowiem nieraz tak: aktorzy grają bardzo dobrze, ze skóry po prochu wylażą, a publiczność siedzi i nie reaguje wcale.

Włókniarze i metalowcy — to zupełnie nowa publiczność — trzeba umieć ją zdobyć. Oni przychodzą do teatru nie po to, by spędzić czas, a po to, by się czegoś nauczyć. I sztuka, która nie potrafi chwycić ich za serce — nie uzyska uznania w ich oczach.

Byliśmy na przedstawieniach w waszych teatrach. Uderzyło mnie jedno. Repertuar waszych teatrów niczym nie przypomina tego, co przeżywaliście podczas minioniej wojny. Gdzież są postaci waszych bohaterów? Gdzie jest bohaterka walka, jaka ka toczył naród polski z okupantem? My również szanujemy zagraniczną, postępową twórczość artystyczną, ale nie pozwalamy, by przesłoniła ona naszą własną twórczość. A te ogromne zmiany społeczne, które się u was dokonywały? Gdzie walka o pokój? Przecież rozwija się feraz potężna ofensywa pokojowa — czyżby teatr stał z daleka od tych spraw?

Teatr musi żyć nimi. My, aktorzy jesteśmy żołnier-

T. M. Kariuwa w roli Kati.

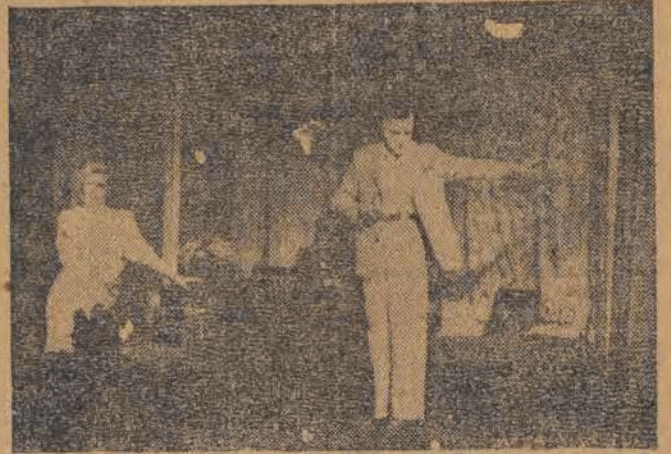
zami pierwszej linii. Nosimy wprawdzie białe kołnierzyki i krawaty, ale niemniej znajdujemy się na froncie — na froncie ideologicznym. Walczymy o te wszystkie ideały, które bliskie są sercu każdego postępowego człowieka.

Występowaliśmy w łódzkich fabrykach. Nasze występy spotkały się z bardzo gorącym przyjęciem. Uważam, że powinniście więcej czasu poświęcić dla zdobycia takiej publiczności, jaką są polscy robotnicy. Zapraszajcie ich na próby generalne. Pozwólcie krytykować się. Oni was wiele nauczą i wy im wiele nauczycie.

Zyczę wam, byście tego celu dopięli w swojej dalszej pracy — kończy swoją prelekcję tow. Ochłopkow.

Zegnani serdecznie przez mieszkańców robotniczej Łodzi, goście radzieccy udali się w dalszą podróż. Mójmy nadzieję, że zobaczymy się jeszcze nie raz.

S. K.

Nadia (Ałłowska) i Misza (Chanow) w sztuce „Wiosna w Moskwie”.

Głos Kobiet

Setki milionów kobiet wszystkich narodów wita w Światowym Kongresie Pokoju potężny wyraz niezłomnej i zwycięskiej woli mas ludowych zażegnania raz na zawsze koszarnej groźby wojen.

Niebezpieczeństwo wojen zceźnie raz na zawsze Wypowiedzi delegatek na Kongres Pokoju

W przeddzień otwarcia obrad Światowego Kongresu Pokoju na łamach prasy francuskiej ukazały się wypowiedzi wielu kobiet przybyłych do Paryża w charakterze delegatek na Kongres. Znamienna jest wypowiedź przedstawicielki kobiet angielskich, Beatrice King, która stwierdziła, z naciskiem że „Związek Radziecki jest jedyną w tej chwili ostoją pokoju, jako przyjaciel wszystkich narodów świata”. Zapewniła ona dziennikarzom że kobiety angielskie wieszają niezłomnie w siłę obozu pokoju.

Stwierdziła, że Kongres Paryski jest najważniejszym wydarzeniem międzynarodowym ożreću powojennego.

Przedstawicielka Belgii, przewodnicząca belgijskiej demokracji organizacji kobiet, członkini partii socjalistycznej mówi, „wobec bojowej postawy którą w obrocie pokoju przyjęły wszystkie ludy świata, niebezpieczeństwo wojny będzie zażegnane. Istnieją wszelkie możliwości pokojowej współpracy między narodami. Kobiety Belgii — nienawidzą wojny i gotowe są walczyć wszelkimi środkami z tymi, którzy chcieliby sprokocować nową tragedię ludzkości.”

Święto Pracy uczymy wzmożonym wysiłkiem we wszystkich dziedzinach

Czyn 1-Majowy łódzkiej organizacji kobiecej

Czyn Przedmajowy organizacji kobiecych w poważnej mierze został już zrealizowany. Zarówno w Łodzi, jak i w miastach powiatowych naszego województwa, oraz na wsi terenowe organizacje Ligi Kobiet skierowały cały swój wysiłek ku wykonaniu następujących zamierzeń. Rozwija się silna akcja propagandowa na rzecz umasowienia organizacji.

W Łodzi do dnia 1 Maja szeregi Ligi Kobiet zostaną pomnożone o blisko 50 tysięcy członkiń.

Równocześnie komórki organizacyjne zakrzętnęły się dookoła akcji szkoleniowej. Na całym terenie województwa łódzkiego i w Łodzi uruchomiono

kursy, szkolące aktyw kobiecej.

Na wsi Czyn Pierwszomajowy objął szerokie rzesze go spodni wiejskich, które wciągnięte zostały do akcji „H”. Uaktywniono szereg kobiet wiejskich w pracy spółdzielczej, powstało wiele Gminnych Rad

Kobiecych.

W zakładach przemysłowych w akcji Czynu Przedmajowego zorganizowano szereg kobiecych ekip współzawodnicstwa pracy, a na wsiach i w majątkach państwowych Liga Kobiet zmobilizowała robotnice rolne do wysiłku pracy w pracach gospodarczych i rolnych.

1-szy Maja — to święto wszystkich kobiet pracujących w miastach i wsi. Toteż organizacja kobieca rozwija ożywioną działalność uświadamiającą, zmierzającą do zacieśnienia stosunków między mieszkankami Łodzi i wiosek województwa łódzkiego.

W wszystkich ekipach robotniczych, wyjeżdżających na wieś, biorą udział kobiety, — członkinie L. K., niosąc pomoc kobietom wiejskim.

Czyn Pierwszomajowy organizacji kobiecej nie obraca się wyłącznie w ramach zagadnień organizacyjnych i politycznych. Równocześnie wzmożona została akcja walki z analfabetyzmem w mieście i na wsi, intensywnie potoczyły się prace, związane z rozbudową placówek Opieki nad Matką i Dzieckiem.

Na dzień 1 Maja Liga Kobiet w Łodzi wykaże się poważnym dorobkiem we wszystkich dziedzinach swej pracy.

MATKI UCZĄ SIĘ

Właściwa pielęgnacja niemowlęcia—to jego zdrowie

„Czemu moje dziecko źle wygląda? — Czemu nie chce jeść? Lekarz ze Stacji Opieki nad Matką i Dzieckiem mówi, że jest zupełnie zdrowe, a jednak widać, że mu coś dolega?” — narzeka młoda matka, na próżno zastanawiając się nad powodami grymaszenia dziecka.

A powód wcale nie jest taki nieuchwytny: dziecko jest źle odżywiane. Z pewnością niejedna matka obruszy się na to: „jak to, przecież daję moim dzieciom potrawy świeże i dobre. Sama sobie odmówię, a dzieciakowi kupię”. Rozmowy takie słyszałam kilka dni temu w Izbie Dworcowej Ligi Kobiet na Dworcu Kaliskim, gdzie zebrały się w przejeździe podróżujące kobiety z dziećmi.

Liga Kobiet w swojej uświadamiającej akcji, jak należy obchodzić się z dziećmi, jak je pielęgnować, jak chronić ich zdrowie i jak je odżywiać, wykorzystuje wszystkie możliwości i każdą okazję. W lokalu Izby Dworcowej jestem świadkiem pokazu, urządzonego przez członkinie koła Ligi przy Państwowej Szkole Pielęgniarskiej. Instruktor, tow. Dąbrowska, daje dokładne wskazówki, jak należy dziecko kapać, jakie stosować niezbędne i najprostsze zabiegi higieniczne. Wydawałoby się, że każda matka zna te sprawy, a przecież z różnych zadawanych pytań wynikało, że te proste sprawy wcale nie były takie zrozumiałe, że wyjaśnienie ich było konieczne.

„Teraz widzę, że źle trzymałam dziecko przy mciui i mogłam mu skrzywić kręgosłup” powiada podróżna urzędniczka z Krakowa. „Ja tam wcale mojego chłopaka nie kąpię, bo myślałam, że jak rok skończył, to się bez kąpienia obejdzie. A teraz rozumiem, że to właśnie z tej przyczyny miał takie liszaje i oparzeliny” — stwierdza młoda chłopka z towickiego. „Pan — a to przecież kilkoro wychowałam” — mówi babka, jadąca z wnuczką — i dopiero teraz widzę, że byłam ciemna i nie wiedziałam, dlatego też mam jednego syna chorego od dzieciństwa”.

Przy pokazie sporządzania pożywienia dla niemowląt i

małych dzieci dziwienie jest jeszcze większe. Jak to, więc z tych samych produktów, które zawsze używamy, można przyrządzić potrawę smaczną, zdrową, którą dziecko chętnie spożyje i po której nie grymasi i dobrze się czuje? I nie wymaga to żadnych specjalnych kosztów, a nawet nie jednokrotnie kosztuje mniej?

Zebrałam z prawdziwym zainteresowaniem przysłuchując się objaśnieniom. Niektóre po raz pierwszy słyszą, że potrawy tak zwykłe, jak marchew czy chrzan, są niezbędne dla zdrowia. Dowiadują się, jakie to zawierają witaminy, kiedy nie należy podawać w nadmiarze mleka itp. Instruktorce Ligi rozdają przepisy na racjonalnie przyrządzone potrawy i

czestują już przygotowanymi — matki oraz dzieci. Smakujcie.

Pół godziny wykładu w formie przyjemnej pogawędki upłynęło szybko. Niektóre podróżne zbierają się do dalszej podróży. Jeszcze padają zapytania, jeszcze dzielą się wrażeniami z niespodziewanej atrakcji — bo jakże to — zamiast denerwującego wycieczki wania na peronie — spokojny wypoczynek w czystym lokalu Ligi Kobiet i ponadto wykryzysanie dawniej beużytecznie marnowanego czasu na zdobycie nowych tak niezbędnych wiadomości.

Wykłady takie i pokazy urządzać będzie Liga Kobiet w Kołach i Dzielnicach dla nie przyciążone potrawy i

to także taką pogadankę wygłosić dla kilku tylko matek. Świadomość, że jedno bodaj dziecko zyskało dzięki temu dobre podstawy rozwoju i że zdrowie jego jest racjonalnie ochraniane, już jest dostateczną zapłatą za trudy organizatorki tak pożytecznej akcji, jak uświadamianie matek o właściwym pielęgnowaniu i odżywianiu dzieci.

J. S.

Kobiety Ameryki

przeciw paktowi atlantyckiemu

Amerkańska sekcja Międzynarodowej Federacji Kobiet Demokratycznych ogłosiła na łamach „New York Times” list otwarty, stwierdzający, że pakt atlantycki podważa Organizację Narodów Zjednoczonych, opóźnia pokojową odbudowę Europy i zwiększa możliwości wybuchu nowej wojny. Kobiety Ame-

ryki uważają, że współpraca międzynarodowa winna być zgodna z Kartą Narodów Zjednoczonych oraz że muszą zostać zrehabilitowane wszelkie propozycje zmierzające do powszechnego rozbrojenia. Rezolucja podkreśla, że kobiety Ameryki — włączają się w szeregi tych, którzy walczą o demokratyzację Stanów Zjednoczonych.

Dno nędzy

Posępny los kobiet tureckich

W dzienniku tureckim „Cumhuriyet” znajdujemy ciekawą rozmowę, którą pracownik tego pisma przeprowadził w Stambule z kobietą-robotnicą.

— Co robicie, gdy wy lub ktoś z waszych domowników zachoruje?

— Jeśli choroba jest lekka, czekamy aż przejdzie, jeśli cho-

roba jest ciężka, umieramy — odpowiedziała robotnica.

— A dlaczego nie idziecie do doktora?

— Gdy już idziemy do lekarza, to mało kto od niego wraca. Idziemy wówczas, gdy śmierć się zbliża. Umieramy, bądź w drodze, a często i przed przyjęciem jakiegokolwiek leku. Przy naszych porodach nie było nigdy i do dziś dnia nie była akuszerki. Nie ma dla nas lekarzy, nie ma dla nas akuszerok, a gdy umieramy, nie ma dla nas i trumien.

Ta rozmowa nie wymaga komentarzy. Widać z niej jasno, że feudalna Turcja, pupilka Anglii i Ameryki i planu Marshalla, nie robi nic, aby ulżyć dolni ludu pracującego. Pieniądże płyną na zbrojenia. O poprawie warunków bytu najszerzych mas ludności w tym kraju rządów obywatelskich i kapitalistów nikt nie myśli.

Własne jarzyny z własnej pracy Sadzimy pomidory w naszych ogródkach

Spożywanie pomidorów jest nadzwyczaj zdrowe zarówno dla dzieci, jak i dla dorosłych. Dlatego też nie powinno ich zabraknąć ani w ośrodkach na wsi, ani na naszych zagrodach w ogródkach działkowych.

Główną wartość odżywcza pomidorów polega na obfitości witamin. Będzie to przede wszystkim witamina A, zwana witaminą wzrostu i wzroku, a stanowiąca równocześnie podstawowy czynnik przeciwinfekcyjny, przeciwskorbutowa witamina C oraz witamina B. Pomidory częste swych witamin zachowują nawet po ugotowaniu. Ponadto są one obficie wyposażone w sole wapnienne, głównie fosfor, wapień i żelazo.

Chcąc posadzić pomidory i otrzymać dobre plony należy ziemię odpowiednio przygotować pod rozsądę. Konieczne jest zasilenie grząd obronikiem lub kompostem, a na dwa tygodnie przed wysadzeniem rozsady dobrze jest zastosować nawozy sztuczne w ilości 4 kg. 20 procentowej soli potasowej oraz 1,5 kg. siarczanu amonu i półtora kilograma superfosfatu (na 100 m. kwadratowych). Czas wysadzenia pomidorów zaczyna się w drugiej połowie maja. Sadzimy je w odstępach 60 x 60 cm. Najwcześniejsze pomidory uzyskuje się, prowadząc je w jednym pedzie, a usuwając wszystkie boczne. Palik wbił się od strony pomocnej, by młodej roślinie nie zasłaniał słońca. Polewanie rozcieńczoną gnojówką w dni pochmurne na dobrze mokrej ziemi na raz w czasie sezonu zapewnia piękny zbiór.

Pomidory mogą nam zastąpić latem owoce, a zakonserwowane na zimę stanowią świetną i zdrową przyprawę wielu potraw.

Jak się VBRACĆ

Dziś przedstawiamy naszym czytelnikom wzory ubiorów dziewczęcych kostiumów damskich i sukni.

Sukienki dla dziewcząt w wieku 9—12 lat odznaczać się powinny dużą prostotą kroju. Na załączonych rysunkach przedstawiamy modele dziewczęcych wiosennych ubiorów odpowiednich na ulicę. Strój ten składa się z sukienki i żakietu. Tego rodzaju toalety powinny powstać z mienoszonej już odzież starszych członków rodziny.

Przedstawiona na rysunku sukienka uszyta jest z jasnej, miękkiej wełny. Sukienka jest wąską przybrana kolorowym pasem skórzanym. Efektownym przybraniem jest szal sporządzony z tegoż materiału co i sukienka. Na końcach szala umieszczone są dwie głębokie kieszenie. Fason tej sukni nadaje się idealnie na przeróbki.

Na dwóch ostatnich rysunkach widzimy sportowe kostiumy. Pierwszy z nich uszyty jest z tkaniny o wzorze drobnej kratki białoczarnej. Do tego kostiumu nosić będziemy gładką białą bluzkę a w dni chłodniejsze włożymy pod żakiet czerną wełnianą kamizelkę

Kronika Tomaszowa

KOMU WINSZUJEMY
Sobota, dnia 23 kwietnia
1949 r.
Dziś: Wojciecha

WAŻNIEJSZE TELEFONY
Straż Pożarna — 51
Młocza Obywatelska — 47
Dworzec Kolejowy — 4

ADRES REDAKCJI: R.S.W.
„Prasa”. Plac Kościuszki 16,
tel. 250, godziny przyjęć
10—12.

Uwaga!
Korespondenci
„Głosu”
Na dzień 27. kwietnia
(środa) na godz. 16.30 zwo-
lują się odprawę korespon-
dentów „Głosu Tomaszow-
skiego”. Obecność wszyst-
kich korespondentów na
odprawie, która odbędzie
się w lokalu Miejskiego
Komitetu PZPR, bezwzględ-
nie obowiązkowa.

Załoga Fabryki Sztucznego Jedwabiu

nawiązuje łączność ze wsią Radestów

W ubiegłym tygodniu grupa organizacyjna w składzie: Janiszewskiego z Komitetu Fabrycznego PZPR, Michalskiego z Warsztatu Mechanicznego i Astela z Wydziału Socjalnego — udała się z ramienia PFSJ Nr 1 do wsi Radestów, leżącej w powiecie koneckim, celem nawiązania łączności z tutajszymi mieszkańcami i roztoczenia opieki nad znajdującym się tam ośrodkiem maszynowym.

Na zebraniu, jakie zorganizowano dla mieszkańców wsi, chłopcy mówili o swych troskach i bolączkach oraz radzili nad sposobami współpracy między pracującą wsią i robotnikami „Jedynki”. Przed wszystkim zorientowano się w najpilniejszych sprawach, które wymagają natychmiastowego rozwiązania. Jedną z nich była sprawa traktorów, które w ilości dwu sztuk przydzielone zostały przed dwoma miesiącami ośrodkowi maszynowemu, a które od tej pory, mimo iż orka pod zasiewy dawno się rozpoczęła, stały bezużytecznie, gdyż brak było zezwolenia na ich używanie. Powyższą sprawą grupa robotnicza zainteresowała natychmiast Powiatowy Komitet PZPR w Koń-

skich, który obiecał jej niezwłoczne wyjaśnienie i załatwienie.

Rozmowy z chłopami oraz bezpośrednia wizyta w ośrodku maszynowym ujawniła, że nie wszystko w nim dzieje się najlepiej. Fakt, iż od kilku lat leży w nim zepsuty sprzęt rolniczy, a wystarczą tylko drobne poprawy, by zepsute siewniki, grabiarki, sortowaczki, kopaczki, plugi itp. stały się znowu zdolne do użytku — nienadzwyczajnie świadczy o kierownictwie ośrodka i opecie, jaką ośrodek jest otaczany.

Przedstawiciele „Jedynki” postanowili zlikwidować niedociągnięcia i braki nie tylko postanowili, ale natychmiast naprawili siewnik i zabrali z sobą różne drobne części wymagające reparaacji, które naprawiane są obecnie w warsztatach mechanicznych PFSJ.

Na zebraniu ustalono również, że pierwszą niedzielą po świętach, a więc w dniu jutrzejszym do Radestowa przybędzie ekipa ślusarzy mechanicznych, zespół świetlikowy Państwowej Fabryki Sztucznego Jedwabiu i grupa sportowa, by przy rów-

noczesnej realnej, namacalnej pomocy w postaci robót ślusarskich i napraw zaite-

resować mieszkańców wsi sportem, kulturą i wychowaniem fizycznym. Obecnie rozpatrywana jest przez przedstawicielstwo załogi fabrycznej sprawa zorganizowania w wymienionej wsi biblioteki, którą chciałaby posiadać młodzież wiejska oraz

sprawa zaopatrzenia tamtejszej młodzieży w sprzęt sportowy.

W tej chwili tak chłopcy w Radestowie, jak i wyznaczeni do wyjazdu przedstawiciele załogi „Jedynki” czekają niecierpliwie dnia jutrzejszego, w którym rozpocznie się rzeczywista współpraca między robotnikami PFSJ i chłopami z koneckiego. (w)

Wędrownka

po województwie

RADOMSKO

Rada Zakładowa „Metalurgii” w Radomsku postanowiła przystąpić do zakładania ogródków działkowych. Na cel ten zostały przeznaczone tereny uprawnej ziemi, posiadanej przez „Metalurgię”.

Czytajcie

Głos Tomaszowski

Tam, gdzie jest inicjatywa i dobra wola

— tam są i nowe źródła oszczędności

Na ostatniej odprawie technicznej w Państwowych Zakładach Przemysłu Włókiennego Nr 27 raz jeszcze można było się przekonać, że inicjatywa członków załogi i kierownictwa poszczególnych oddziałów, że pomysły racjonalizatorskie — to niewyczerpane źródło oszczędności i warunki najbar-

dziej rzeczowej gospodarki w życiu zakładu przemysłowego.

Dowodem tego jest inicjatywa pracowników wykończalni, która wspólnie z załogą farbiarni zaoszczędziła ponad 300 tysięcy złotych w bieżącym roku, których nie przewidywał plan oszczędnościowy, opracowany przez

kierownictwo fabryki.

Sumę tę zaoszczędzi się poprzez zlikwidowanie procesu neutralizacji przy wykańczaniu zamszu, który dotychczas był przeprowadzany na wykończalni. Likwidacja procesu neutralizowania automatycznie zaoszczędza pracę 1 robotnika, co w ogólnym wyniku zezwoli zaoszczędzić do końca roku 1949 — 3880 roboczogodzin a to w przeliczeniu na pieniądze daje 252.200 zł. Równocześnie zaoszczędzony zostanie środek chemiczny, używany do neutralizowania, w tym wypadku soda amoniakalna, która mimo iż nie jest drogą, zapewni oszczędności 18 tysięcy 810 zł.

Likwidacja procesu neutralizowania jest możliwa dlatego, że farbiarnia, posiadając dostateczną ilość barwników odpowiedniej grupy, może wykorzystywać kwas siarkowy pozostały w sztukach po karbonizacji do farbowania, co z kolei da oszczędność czterech i pół tony kwasu, a w przeliczeniu na złotówki — 54.000 złotych. Poza tym, farbiarnia zaoszczędzi również pokalną ilość roboczogodzin, gdyż odpada w tym wypadku konieczność dostarczania kwasu i robienia dosadzek przy farbowaniu.

Pomysł ten, którego autorem jest tow. Zakrzewski, wprowadzony już został od szeregu tygodni w życie i daje pełne wyniki w postaci oszczędności, zwiększając w ogólnym rozrachunku nasz majątek społeczny.

Ulica Antoniego nie może być gorsza od Aleji Wojska Polskiego

Mimo, że to już niedługo koniec kwietnia, gazony i trawniki przy ul. Antoniego do dzisiaj nie zostały posadzone. W tym miejscu są własnym losowi i straszą przechodniów wydeptanymi plastrami ziemi i resztkami szesiorocznej trawy. Wygląda na to, że w bieżącym roku zamiast trawy będziemy mieli tylko miejsce na trawę...

Trawniki w Alei Wojska Polskiego zostały doprowadzone do porządku przez młodzież. Zasiano na nich trawę, ogrodzono je i mimo, iż są jeszcze wygłodnione, którzy skracają sobie drogę wędrując przez skopane miejscy. Z całą pewnością w niedługim czasie w Alei Wojska trawa wejdzie.

O ile nam wiadomo, — ulicę Antoniego miała doprowadzić do podobnego stanu również młodzież, zorganizowana w ZMP. Więcej nawet wiemy, iż przed trzema tygodniami ustalony był dzień, w którym prace miały być rozpoczęte, potem ten dzień przesunięty został o

tydzień i... do dzisiaj tego dnia młodzież nie pokwapiła się, aby przyjęte zobowiązania zrealizować. Dlaczego do dzisiaj nie przystąpiono do tych prac nie jest wiadomo.

Jesteśmy pełni uznania dla ZMP-owskiej młodzieży, darzymy ją nie tylko sympatią, ale szczerą przyjaźnią i miłością — ale w tym wypadku z przykrością stwierdziliśmy, że nasi młodzi towarzysze „nawalili”. A ponieważ nie widzimy żadnej racji, która tłumaczyłaby to zaniedbanie czy zapomnienie — przypominamy o zobowiązaniu i czekamy na jego realizację.

Sądymy, że w ciągu najbliższych dni Związek Młodzieży Polskiej zabierze się do roboty. Sądymy również, że nie tylko doprowadzi trawniki do przyzwoitego stanu, ale będzie się nimi opiekował przez cały długi rok, tym bardziej, iż właśnie ulica Antoniego i jej aleje są tak chętnie i tak licznie przez młodzież odwiedzane.

Powszechna Spółdzielnia Spożywców

rozbudowuje sieć sklepów masarskich

Na terenie naszego miasta Powszechna Spółdzielnia Spożywców otworzyła trzy nowe sklepy masarskie, powiększając tym samym do tychczasowy stan posiadania do pięciu punktów sprzedaży mięsa plus dwa sklepy spożywcze, w których można zaopatrywać się we wszelkiego rodzaju wędliny.

Kierownictwo PSS rozbudowując sieć punktów sprzedaży robi to z określonym planem, rozmieszcza je tak, by objęły swym zasięgiem całe miasto, a przede wszystkim dzielnice, zamieszkałe przez ludność pracującą. W tej chwili PSS-owskie sklepy masarskie znajdują się już przy ul. Głowackiej, Warszawskiej, Spalskiej, Alei Wojska Polskiego i Placu Kościuszki, a więc poza dwoma dotychczasowymi, które znajdowały i znajdują się w śródmieściu — pozostałe otwarte zostały na periferiach miasta.

„Powszechna” jednak nie myśli poprzestać tylko na pięciu sklepach. „Powszechna” ma ambicję ciągłej rozbudowy punktów sprzedaży by tym samym ułatwić społeczeństwu zaopatrywanie się w mięso i produkty mięsne.

W najbliższym czasie projektowane jest otwarcie sklepów w okolicach ul. Roli Żywieckiego i Rolanda lub Limanowskiego, a równocześnie prowadzi się przyspieszone prace przy rozbudowie warsztatu masarskiego Spółdzielni przy ul. Limanowskiego.

Dotychczasowe pomieszczenia warsztatu w związku ze zwiększoną ilością punktów sprzedaży, są niewystarczające, tym bardziej, iż „Powszechna” zaopatruje również w mięso wszystkie stołówki, czynne na terenie naszego miasta. To też wynajęte zostały budynki pofabryczne, które obecnie doprowadza się do stanu używalności. Wkrótce oddany zostanie do użytku warsztat,

którego zdolności przerobu mięsa będą mogły pokryć zaopatrzenie i zapotrzebowanie całego miasta.

To też kierownictwo PSS w tej chwili czyni starania o możliwość kupna nowych maszyn, które przy równoczesnym poszerzeniu warsztatu zezwoli na odpowiednio poszerzenie chłodni, gdyż dotychczasowa prowizorka nie wystarcza.

Rozbudowę siatki punktów sprzedaży i rozbudowę war-

sztatów przetwórczego spółdzielni należy przyjąć z pełnym uznaniem i zadowoleniem. W ten sposób — przy najmniej w części — zlikwiduje się handel pokątny mięsem, dostarczonym na tomaszowski rynek oraz zapewni się mieszkańcom zaopatrzenie bez dotychczas spotykanych sztuczek i zwyczajnych kantów, których następstwami były grzywny i kary, wymierzane przez Delegaturę Komisji Specjalnej.

OGŁOSZENIA DROBNE

- ZGUBIONO kartę rejestracyjną RKU Łódź pow. na nazwisko Marasek Kazimierz, Tomaszów Mazow, Dolna 6. 183k
- ZGUBIONO kartę rejestracyjną RKU Łódź pow. na nazwisko Łaszewski Tadeusz Aleksy, Tomaszów Mazow, Przystań, 173k
- ZGUBIONO kartę rejestracyjną RKU Łódź na nazwisko Mordako Bronisław, Tomaszów Mazow, Wodna 50. 169k
- ZGUBIONO kartę rejestracyjną RKU Piotrków na nazwisko Smejda Józef, Tomaszów Mazow, Al. Wojska Polskiego 11. 168k
- ZGUBIONO kartę rejestracyjną RKU Końskie na nazwisko Dąbrowski Kazimierz, wieś Sławno gm. Janów. 180
- ZGUBIONO kartę rejestracyjną RKU Końskie na nazwisko Piechna Wacław, wieś Białobrzegi. 124k
- ZGUBIONO kartę rejestracyjną RKU Skierniewice na nazwisko Jankowski Adam, Kaczka Górnomłynska 1. 184k
- ZGUBIONO kartę rejestracyjną RKU Skierniewice na nazwisko Skowron Marian, Tomaszów Maz, Spalska 3. 170k
- ZGUBIONO książeczkę wojskową RKU Chełm na nazwisko Radko Michał, Tomaszów Mazow, Szeroka 22. 177k
- ZGUBIONO książeczkę wojskową RKU Łódź pow. na nazwisko Lenarczyk Bolesław, wieś Oprzanów gm. Łazisko. 178k
- ZGUBIONO świadectwo konia wyd. w gminie Zajęczków, wł. Mierzwa Michał, wieś Twarda. 172k
- ZGUBIONO dowód kolejowy na nazwisko Jurkowska Helena, Tomaszów Maz, Spalska 106. 129k

CENNIK OGŁOSZEŃ

w dzienniku „GŁOS TOMASZOWSKI”

Za jednostkę obliczeniową dla ogłoszeń wymiarowych przyjęto 1 mm przez szerokość 1 łamu (szpalty). W tekście i za tekstem — 6 łamów po 45 mm.

Ogłoszenia drobne liczy się za słowo.

Wielkość ogłoszeń	Za tekstem	Nekrologi	Drobne
od 1 do 100 mm	70	70	30 zł.
od 101 do 200 mm	110	110	
od 201 do 300 mm	160	160	
powyżej 300 mm	200	200	

Odgruzowanie budynku PDT

Z zadowoleniem należy odnotować fakt rozpoczęcia prac przy odgruzowaniu wypalonego gmachu przy zbiegu ulic Antoniego i Armii

Czerwonej, gdzie ma być uruchomiony w przyszłości Powszechny Dom Towarowy. Roboty przy remoncie budynku powierzone zostały

Państwowemu Przedsiębiorstwu Budowlanemu, oddział w Piotrkowie.

Fakt przystąpienia do odgruzowania, które stwierdzić trzeba przebiega w dość szybkim tempie, nie zmienia ani na jotę naszej dotychczasowej opinii, iż roboty te można było wykonać jeszcze w roku ubiegłym, a obecnie przystąpić do właściwego remontu, a o los tomaszowskiego PDT będziemy dopiero wtedy zupełnie spokojni, gdy PPB przystąpi do prac budowlanych.

Społeczeństwo tomaszowskie z niecierpliwością bowiem oczekuje zrealizowania zapowiedzi warszawskiej dyrekcji PDT, mówiącej o otwarciu Powszechnego Domu Towarowego w naszym mieście jeszcze w bieżącym roku, co dotychczas nie mogło znaleźć swego rozwiązania. Wierzymy, że rozpoczęte prace nie skończą się tylko na odgruzowaniu terenu. Chcemy wierzyć, że jednak będziemy wreszcie mieli i my nasz PDT.

KOMUNIKATY

Wydział Propagandy, Oświaty i Kultury KW PZPR w Łodzi zawiadamia, że w sobotę dn. 23 kwietnia 1949 r. o godz. 10 odbędzie się w świetlicy KW, Piotrkowska 55 odprawa instruktorów propagandy przy Komitetach Powiatowych i Miejskich. Obecność obowiązkowa.

Wydział Propagandy, Oświaty i Kultury przy WK PZPR w Łodzi

godz. 10 rano w świetlicy własnej przy ul. Piotrkowskiej 55 odprawę wszystkich redaktorów gazetek ściennej z terenu woj. łódzkiego. Na konferencję winni się stawić oprócz redaktorów istniejących już gazetek ściennej przedstawiciele przedsiębiorstw i ośrodków rolnych — gdzie należałoby zorganizować nowe zespoły gazetek ściennej wytypowanych przez KP PZPR.

Wydział Propagandy, Oświaty i Kultury przy WK PZPR w Łodzi

Złóż ofiarę na Odbudowę Warszawy

TEATR

PANSTWOWY TEATR WOJSKA POLSKIEGO w Łodzi ul. Jaracza 27

TEATR KAMERALNY DOMU ZOLNIERZA ul. Daszyńskiego 34

TEATR „OSA” Traugutta 1 tel. 772-70

PAŃSTWOWY TEATR POWSZECHNY w Łodzi ul. 11-go Listopada 21

TEATR „MELODRAM” ul. Traugutta 18 (Gmach OKZ7)

TEATR KOMEDII MUZYCZNEJ „LUTNIA” Piotrkowska 243

ROBOTNICZE TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ DZIECI - TEATR LALEK „PINOKIO” Nawrot 27

TEATR LALEK „ARLEKIN” Łódź, ul. Piotrkowska 150 tel. 258-99

CYRK NR 2 codziennie o godz. 19.15 soboty 2 przedstawienia

ADRIA - „Goramiś wili” BAŁTYK - Kino nieczynne z powodu remontu

BAJKA - „Szary Lord” GDYNIA - Program Aktualności Kraj i Zagr. Nr. 17

HEŁ - (dla młodzieży) „Znak Zorro” MUZA - „Renegat”

POLONIA - „Opowieść o Prawdziwym Człowieku” PRZEDWIOSNIE - „Wielka Nagroda”

ROBOTNIK - „Zuch Dziewczyna” ROMA - „Mężczyźni w Jej Zyciu”

REKORD - „Nikt nic nie wie” dla młodzieży godz. 16, niedz. 14.00

STYLLOWY - I-szy seans dla młodzieży „Aleksander Matrosow” dla dorosłych „Niecierpliwość Serca”

SWIT - „Wesoły Sublokator” TATRY - „Gilda”

TECZA - „Rzym Miasto Otwarte” WISŁA - „Opowieść o Prawdziwym Człowieku”

WŁÓKNIARZ - „Rzym Miasto Otwarte” WOLNOŚĆ - „Krwawa Wendetta”

ZACHĘTA - „Czwarty Peryskop”

SPORT SPORT SPORT

Niedziela na boiskach piłkarskich Kto z kim i gdzie? 2 gra w mistrzostwach pierwszej ligi

Po przerwie świątecznej, drużyny ligowe powracają w niedzielę do swej normalnej „pracy”, rozgrywając mecze jedni u siebie, drudzy na wyjazdach.

Przegrana łodzian z AKS-em zepchnęła ich na 7-me miejsce w tabeli. W Poznaniu muszą bezwzględnie wygrać, aby udowodnić, że w Chorzwie przyczyną klęski był istotnie słaby sędzia, a nie spadek formy, oraz aby jedyny klub okręgu łódzkiego pierwszej ligi miał zaszczytniejszą lokatę w tabeli.

Trening ŁKS Włóknierz miał dobry zarówno z Widzewem jak i z czeskim zespołem „Bohemians”. Czekamy więc na pomyślną wiadomość z Poznania.

Warta w niedzielę podejmuje beniaminka Lechię. Po dobrym starcie tej ostatniej coś się popsuło w zespole gdyńskim, tak, że w tym wypadku należy się liczyć z wygraną gospodarzy.

Cracovia natrafi u siebie na silny opór ze strony Ruchu, który acz powoli jednak wraca do swej dobrej formy. Liczymy na wynik remisowy...

Polonia stołeczna gości drugiego beniaminka ligi - Górnik, dawniej Szombierki. Minimalną różnicą bramek winni zwyciężyć gospodarze.

AKS będzie miał niezwykle trudne zadanie chcąc pokonać lidera tabeli - Wisłę. Sądźmy, że do tego nie dojdzie, tym bardziej, że gospodarze wystąpią w osłabionym składzie, a krakowianie niezbyt łatwo dadzą się przekonać.

Wreszcie Polonia bytomska zmierzy się z Legią stołeczną. Ta ostatnia została wzmocniona niedawno dwoma dobrymi zawodnikami, ma więc szanse uzyskania w Bytomiu dwa punkty.

Dział oficjalny ŁOZPN

Komunikat Kolegium Sędziów Nr 9

Obsada sędziowska niedzielnych meczy o mistrzostwo kl. A.

Sportowcy Polski Ludowej z wielką sympatią śledzą Kongres Pokoju

W dalszych wypowiedziach na temat obradującego w Paryżu Kongresu Pokoju przytaczamy głos popularnego działacza sportowego wiceprzewodniczącego Związkuwca - Zrywu Tow. Saganowskiego.

Sport jest jednym z czynników zbliżenia i współpracy narodów, a więc przez to samo jest największym sprzymierzeńcem pokoju. W dążeniu do doskonałości fizycznej sportowcy ani na chwilę nie zapominają, że tylko pokój może im zapewnić pożądane wyniki i zabezpieczyć młodzież całego świata przed nieszczęściem wojny.

Sportowcy Polski Ludowej z wielką sympatią śledzą obrady Kongresu Pokoju w Paryżu, darząc go swoim całym kowitym zaufaniem. Niech żyje Kongres Pokoju w Paryżu!

Sport w ZSRR

Runda mistrzostw piłkarskich przyniosła już kilka niespodzianek

Pierwsza runda XI-tych mistrzostw piłkarskich Związku Radzieckiego przyniosła następujące wyniki: stalingradzkie „Torpedo” pokonało „Dynamo” z Mińska 1:0; „Dynamo” (Kijów) wygrało z „Dynamem” (Leningrad) 2:1, char-

kowski „Lokomotiv” zremisował z „Spartakiem” (Moskwa) 0:0; „Dynamo” (Tyflis) uzyskało również wynik remisowy z „Torpedo” (Moskwa) 2:2; „Zenit” (Leningrad) pokonał „Dynamo” z Jerewanu 1:0; startujące po raz pierwszy w mistrzostwach drużyna „Neftia” z Baku odniosła zwycięstwo nad WWS w stosunku 1:0, a beniaminek rozgrywek mistrzowskich „Szachier” (Stalino) uległ moskiewskiemu „Dynamo” 0:2.

Pierwsze rozgrywki o mistrzostwo ZSRR w piłce nożnej odbyły się w roku 1936; tytuł zdobyła wówczas drużyna „Dynamo”. Oprócz „Dynamo” mistrzami ZSRR były tylko duży „Spartak” i CDKA. W tegorocznych rozgrywkach uczestniczy 18 drużyn, z których każda rozegra po 34 spotkania. Pierwsza runda rozgrywek zakończy się w dniu 13 lipca.

Zarząd „Związkowca-Zrywu” ukonstytuował się...

Na Walnym Zebraniu członków Klubu Sportowego „Związkowiec - Zryw” Łódź w dniu 9 bm. zostali wybrani do Zarządu Klubu niżej podani członkowie, którzy ukonstytuowali się w następującym składzie: Zygmunt Kaźmierczak - Przewodniczący, Jerzy Feliksiak - I-szy Wiceprzewodniczący, Zenon Saganowski II-gi Wiceprzewodniczący, Stanisław Moroszkiewicz

III-ci Wiceprzewodniczący, Lis Zbigniew - Sekretarz, Bernard Kolański - z-ca Sekretarza, Roman Pipezyński - Skarbnik, Jan Wolniak - Gospodarz, Jadwiga Głażewska - Kronikarz, Eugeniusz Karłow - Członek Zarządu, Durka Stanisław - Członek Zarządu, Eugeniusz Tomaszewski, Jan Dąbrowski, Konikowski, Stefan - Członkowie Zarządu.

Dzisiejsze imprezy

PIŁKA RĘCZNA: sala YMCA godz. 18-ta zawody o mistrzostwo w siatkówce drużyn klasy B okręgu łódzkiego konkurencja żeńska Spójnia - PKS, ŁKS Włóknierz - AZS, Chemia Zryw - Związkowiec, konkurencja męska Metalowiec -

PKS, Widzew - Boruta, Włóknierz Zgierz - PKS, ZZK Łódź - Boruta oraz Metalowiec - Widzew. PŁYWANIE: Basen YMCA. Mistrzostwa szkół średnich w konkurencjach męskich i żeńskich.

Co usłyszymy przez radio

12.04 Wiadom. połudn. 12.20 Koncert solistów. 12.45 Audycja dla wsi. 13.00 PRZERWA. 14.30 (Ł) Skrzynka Łódzkiej Rodz. Radiowej. 14.40 (Ł) Koncert rozrywkowy. 14.55 (Ł) Aktualn. Łódzkie. 15.05 (Ł) „Pocztą Wujka Bolka”. 15.20 (Ł) Komunikaty. 15.25 (Ł) Chwila muzyki z płyt. 15.30 „Gwóźdźki Hiszpanii”. 15.00 DZIENNIK POPODNIOWY i transm. z Paryża (Kongres Pokoju). 16.30 Audycja świetlicowa. 16.45 „Przy sobocie po robocie”. 17.45 Drugi dzień nikt popołudn. 18.15 „W rytmie tanecznym”. 18.45 Aud. Kom. Centralnej Zw. Zaw.19.00 „Wie-

czór Mickiewiczowski”. 19.30 Koncert kameralny. 20.00 DZIENNIK WIECZORNY i transm. z Paryża (Kongres Pokoju). 21.00 Konc. Krak. Ork. 20.45 „Szyfrowe Prace” - fragm. pow. St. Żeromskiego. 22.00 Ork. Taneczna P. R. 22.45 Felieton Romana Zębrowicza pt. „Byron - Wielki Choraży Wolności”. 22.58 (Ł) Omówienie programu na 24 kwietnia (Niedziela). 23.00 Ostatni wiadom. 23.10 Muz. tanecz. (pl.) 23.50 Program na dzień nast. 24.00 (Ł) Koncert życzeń. 0.59 (Ł) Zakończenie audycji i Hymn.

KOMUNIKAT W. G. D. Nr 12.

Z uwagi na zdekomputowanie grup 1, 2, 3, 4 i 6 - klasa C na podstawie uchwały W. G. D. powziętej w obecności przedstawicieli zainteresowanych klubów postanowiono unieważnić dotychczas prowadzone rozgrywki w tych grupach w rundzie jesiennej, oraz wyznaczyć rozlosowane rozgrywki w 2 grupach jak następuje:

Grupa I-a termin 24. 4. 48 boisko - Arko.

Godz. 11-a Arko - Znicz Skierniewice.

Boisko Tur godz. 11-ta, Toga - Gwiazda; boisko DKS godz. 11-a, Czyn - Bzura (Ozorków).

Grupa druga. Boisko Ruda Pabianicka godz. 17, Naprzód - Zryw (Brzeziny).

Boisko Zryw, godz. 11-a, Jedność - Łodzianka.

Boisko Legia, godz. 11-a, Metalowiec - Unia (Konstantynów).

Z notatnika kolarza

Wycieczka ŁKS Włóknierza

Zarząd Sekcji Kolarskiej ŁKS Włóknierz zawiadamia członków Sekcji, że w dniu 24. 4. br. (niedziela) odbędzie się wycieczka turystyczna na trasie Łask - Buczek, Zbórka turystów Sekcji o godz. 7,15 w lokalu Klubu, przy ul. Piotrkowskiej nr 272a.

TABELA WYGRANYCH 55 LOTERII 11-ty dzień ciągnięcia IV-ej klasy

Table with 2 columns: Wygrane po 200.000 zł. padły na Nr 61414 w Poznaniu. Wygrane po 100.000 zł. padły na Nr: 17404 45856 55287 62951 68403 70137 84309. Wygrane po 40.000 zł. padły na Nr: 2187 3733 7672 12316 15820 18799 31910 32987 48003 64489 82807. Wygrane po 16.000 zł. padły na Nr: 3825 5014 6903 7392 10354 11979 18381 30035 33321 36933 36949 40815 42567 44920 45470 46596 49437 54183 61087 61634 62745 63375 73542 75570 79361 79598 80246 85226 85321 89527 90125 91268 91800 92033.

Teodor Dreiser 101 Tragedia Amerykańska

Niech mi oskarżony powie - dopytywał się Jephson - czy nie wiedział o tym, że mógł powrócić do Kansas City, bo przecież w niczym nie zawinił. Mógłby się przeciw wytłumaczyć, albo rodzice poręczyliby... Zgłaszam sprzeciw! - zawołał Mason. - Nie mamy wcale dowodu, że mógł wrócić do domu, lub że rodzice mogliby poręczyć. Sprzeciw uwzględniam - zdecydował przewodniczący. - Obrona niech treściwiej redaguje swe pytania. Wyjątek... - zauważył Belknep ze swej strony. - Nic o tym nie wiedziałem - odpowiedział Clyde jednak na to pytanie. - I dla tej samej przyczyny zmieniłeś swe nazwisko na Tenet, jak mi to mówiłeś? - zapytał Jephson. - Tak. - A skąd wzięłeś sobie to nazwisko? - Tak się nazywał jeden chłopiec w Quincy. - Czy to był dobry chłopiec? - Wnoszę sprzeciw! - zawołał Mason. - Niewłaściwe, nieodpowiednie, niepotrzebne! - Dlaczego? wolał może wziąć sobie nazwisko porządnego chłopca wbrew temu, co sąd mu insynuuje, i dlatego pytanie może być bardzo potrzebne.

- Sprzeciw uwzględniam - ogłosił przewodniczący. - A czy nie pomyślałeś sobie, że narażasz tym tego chłopca? - Nie, proszę pana. Pomyślałem tylko, że jest dużo Tenetów. Można się było spodziewać w tym miejscu pobłażliwego uśmiechu, tak wrogo jednak publiczność odnosiła się do oskarżonego, że taka lekkomyślność lepiej jej nie usposobiła. - Niech mi oskarżony powie - pytał znów Jephson - który sam widział, że niechęć słuchaczy trudno będzie przełamać - czy kochał swą matkę? - Znowu sprzeciw, znowu tłumaczenia, wreszcie dopuszczono pytanie. - Tak, kochałem - odrzekł Clyde, po krótkim wahaniu jednak, co nie uszło uwagi. Miał ściśnięte gardło i z trudem oddychał. - Bardzo? - Tak, proszę pana, bardzo. - Czy była dla oskarżonego dobra? Czy robiła wszystko, co było w jej możliwości? - O, tak. - Jakże więc oskarżony mógł, nawet po tak dla niego strasznym wypadku, uciekać od niej i tak długo zostawać ją bez wiadomości, nie tłumacząc się nawet z braku winy, tym bardziej, że oskarżony zajął się zaraz pracą i był przyzwyczajony do niej, tylko nie pod swoim nazwiskiem.

- Aha. Czy oskarżony tylko pisał? - Postąłem jej trochę pieniędzy - dziesięć dolarów. - Nie zamyslał oskarżony jednak powracać? - Nie. Bałem się, że gdybym powrócił, mógłbym być aresztowany. - Oto widać z tego - z patosem zakończył Jephson - że oskarżony był prawdziwym tchórzem, jak to już powiedział mój kolega Belknep. - Sprzeciwiam się takiej interpretacji zeznania oskarżonego - wołał Mason. - Zeznanie oskarżonego nie wymaga interpretacji. Jest zupełnie szczerze i uczciwe, jak to każdy mógł zauważyć - szybko wtrącił Jephson. - Sprzeciw uwzględniony! - zawołał przewodniczący. - Dalej, dalej! - Ponieważ oskarżony jest tchórzem, jak ze wszystkie go zauważyć mogę, nie mam prawa go potępić, bo każdy czyn oskarżonego był rezultatem tchórzostwa. - Było to już za wiele i teraz sam przewodniczący ostrzegł Jephsona, by lepiej opracowywał swe pytania. - Oskarżony więc wędrował z Altony do Peorii, do Bloomington, Milwaukee, do Chicago, ukrywając się w małych pokojkach na bocznych uliczkach, i pracował jako pomocnik w restauracji... jako posługacz w fabrykach wody sodowej lub jako woźnica, zmieniając swe nazwisko na Tenet wówczas, gdy mógł zupełnie swobodnie wrócić do Kansas City i zająć swe dawne miejsce. (D. c. n.)